

Grænsevogteren

Monolog

Af

Brian Wind-Hansen

Medvirkende

DEN REJSENDE

Desuden medvirker (optræder i nævnte rækkefølge)

BEKENDT (SEKRETÆREN)

BEKENDT (GENERALEN)

GRÆNSEGENDARMER

BORGMESTER PAULSEN

FULD FESTDELTAAGER

DATTEREN DAGNY

VAGTMESTER JUHL

ASPIRANT MATHIESEN

TJENESTEPIGEN HENNY

BAGERMESTER STENDER

REDAKTØR MØLLER

PASTOR HVIDT

PROLOG

DEN REJSENDE og hans rejsekuffert.

DEN REJSENDE

Ørkenens flade er knaldende rød,
Sølet med blod af en sprængt bataljon,
Maskinskytset stumt og obersten død.
Folkene lader med sidste patron.
Dødsenglen sin høst i bunker lægger,
Hvad nytter til England tanker at sende,
En drengerøst samler de spredte rækker:
”Gå på, hold ud, spil spillet til ende!”

MUSIK: ”I Danmark er jeg født.”

Jeg vil fortælle en historie om en helt.
Om Oberst Svend Paludan-Müllers enmandskamp mod Gestapo.

Året er 1944, d. 26. maj.

Den tyske sprængkommando ankommer med både håndgranater og brandbomber, og nu er de oppe på mindst fyrrer mand.

Tyskerne skyder mod huset fra alle sider.

De ligger i dækning bag den store blodbøg i haven, bag hække og buske.

Obersten skyder tilbage fra sit skjul på 1. salen, og det er som om Obersten befinder sig alle vegne på én gang. Han dukker op i et vindue, så i et andet, og ingen af soldaterne tør vove sig frem.

Gestapochefen er ude af sig selv af raseri, og han giver ordre til at huset skal stormes, men der er kun få der adlyder ordren, og idet soldaterne trænger frem, lyder der et skarpt smæld og den ene styrter død om på stedet, ramt i halsen, og de andre flygter!

De kaster håndgranater ind i huset! Én lander i værelset på 1. salen hvor Obersten er, men den bliver lynhurtigt kastet ud igen og den sprænger i haven!

Men så kaster de brandbomberne!

Flammerne griber fat i huset, det knitrer, det ryger, men der kommer stadig skud oppe fra Obersten!
Han kæmper!

Men ilden breder sig mere og mere, og til sidst får den også fat i 1.salen!

Og så falder det.

Det sidste skud.

FØR KAMPEN

DEN REJSENDE

Året er 1934.

Obersten træder ind i sit nye hus.

Måske hører han trægulvet knirke under sine fødder.

Måske har der ikke været luftet ud længe.

Måske hvirvler støvet rundt i sollyset fra vinduerne.

Måske ser han gennem et vindue blodbøgen i haven.

Måske tager han en dyb indånding.

Måske smiler han.

Måske siger han stolt for sig selv: ”Oberst Svend Paludan-Müller, Chef for grænsekorpset.”

Måske nyder han stilheden et kort øjeblik, inden resten af familien vælter ind i den gamle kommandantbolig og kaster om sig med al deres bagage.

Stilhed.

Har I nogensinde elsket?

Sådan virkelig elsket?

På den der måde, hvor man har lyst til at kravle helt ind i et andet menneske?

Obersten elskede. To uger efter han mødte Ragna blev de gift.

”Fæstningen er blevet taget med storm under langvarig belejring.” Det var typisk Obersten at skrive sådan noget.

Men hvordan var Obersten egentlig? Hvad var det for en mand, der alene tog kampen op mod over fyrre soldater?

GENERAL (SEKTRETÆREN)

Godt, spørgsmål! Kommer du, Frøken Jensen!

BEKENDT (SEKRETÆREN)

Ja, Hr. General. Han var veltrænet og der var altid noget ungdommeligt over ham. Det var som om årene bare gik forbi ham. Han havde altid et friskt og velbarberet ansigt.

BEKENDT (GENERALEN)

Han kunne let lade sig rive med af en stemning, for hvis der var noget han brændte for, så brændte han igennem. Han handlede hurtigt, men forventede også af andre, at de gjorde det samme. Han stillede store krav til sig selv og til sine omgivelser.

BEKENDT (SEKRETÆREN)

Svend elskede. På sin måde. Og han var ikke kun børnenes far, men også deres kammerat og deres fortrolige og når de ikke vidste, hvad de skulle gøre, så spurgte de ham. Hvad far sagde, det var altid det rigtige.

BEKENDT (GENERALEN)

Han interesserede sig for sine underordnede og spurgte ind til dem. Der var ingen tvivl om, at de ville gå gennem ild og vand for ham.

BEKENDT (SEKRETÆREN)

Han var vældig aktiv. Gik på jagt, fiskede og jeg lyver ikke, når jeg siger, at han nok gik femten kilometer hver dag. Hver dag!

BEKENDT (GENERALEN)

Til SEKRETÆREN. Det er fint Fru. Jensen. Skriv!: ”Oberstløjtnant Paludan-Müller er viljestærk, energisk med en hurtig og klar opfattelsesevne og en usædvanlig sund dømmekraft. Hans karakter er fast og retlinet, hvilket i forbindelse med hans fremragende dygtighed gør, at han må betegnes som en meget betydelig personlighed, der i høj grad påvirker dem, der står under ham. Han har et lyst og ligevægtigt sind og et elskværdigt og taktfuldt væsen, samt en djærv og frejdig optræden. Oberstløjtnanten har hele sin tjenestetid været et smukt eksempel for sine kammerater og hans forhold såvel i som under tjenesten har i enhver henseende været mønsterværdig.” Fik du det, Fru Jensen – Mønsterværdig!

BEKENDT (SEKRETÆREN)

Ja, ja – Mønsterværdig! Svend var en unik karakter, men under den flotte uniform, var der jo også et ganske almindeligt menneske.

DEN REJSENDE

I Mou bliver en lille nyfødt dreng lagt i sin moders arme. Året er 1885. Det er Obersten. Måske får synet af de små fødder, tæer og fingre, moren til at græde, og måske forsøger hun at holde ekstra godt fast i sin søn, så tidens strøm ikke skal rive ham med sig, men tidens strøm er stærk.

RADIO SPEAKER: DANMARKS BESÆTTELSE 1940.

DEN REJSENDE

På gaden i Gråsten tænder en ung mand en cigaret. Måske hører han lyden af de buldrende fly der skærer hen over himlen, og måske er det i det øjeblik at han for alvor indser, at krigen er kommet, at nu er det ikke længere noget der foregår i et fjernt land. Nu er det lige her. På vejen. I baghaven. Nu er det her, man lever i frygt for bomber, geværer og kugler. Danmark besat.

Det er Obersten og hans mænd, der skal forsvare grænsen sammen med det danske militær.

GRÆNSEGENDARMER

Vi fik melding om, at der var tropper på vej op gennem Slesvig, og vi skulle yde modstand mod enhver tænkelig krænkelse af den danske grænse.

Vi var alle kørt i stilling og ventede sådan set bare på ordren. Men den kom aldrig. Det gjorde de sataner til gengæld. Soldaterne, kampvognene, flyene.

I løbet af den nat mistede vi tre mænd i Padborg. De snigmyrdede tre af os. Albretsen. Birk. Hansen.

Obersten holdt tale til begravelsen. Vi kunne alle sammen se, at han var bevæget, selvom han naturligvis ikke skildrede med det. Der var især én ting i hans tale, jeg huskede.

”De gav alt for mig, og jeg har intet at give dem til gengæld.”

Efter det var der naturligvis mange spændinger ved grænsen, og det blev slet ikke bedre, efter det der skete i Tønder.

MUSIK: Festlig folkemusik.

DEN REJSENDE

I Tønders oppyntede gader vimler det med festklædte mennesker.

Måske er der fyldt med smilende ansigter.

Måske er det bare sådan når der er byfest i Tønder.

Måske er borgmester Paulsen en lille smule lykkelig når han holder sin tale.

BORGMESTER PAULSEN

Kære, bysbørn! I skyggen af et blodigt verdensoprør fejrer vores by i dag 700 årsdagen for erhvervelse af købstadsrettighederne. Gode og onde dage har Tønder oplevet. Omstridt har byen været, men altid elsket af sine indbyggere. Modsætningsforholdene mellem dansk og tysk har ikke hæmmet byens udvikling og alle større kommunalpolitiske opgaver har altid kunnet løses i fællesskab. Og som det jo er skik ved jubilæer, så er der rigeligt med både mad og drikke. Tag fat!

FULD FESTDELTAGER

Stemningen blev måske lidt sentimental, men det var en festlig dag. Folk virkede glade, og der var danskere der roste tyskere og tyskere der roste danskere, og der blev snakket meget om det gode samarbejde. Det var en god fest. Og så var der én der slog på et glas. Det var Obersten. Fra grænsekorpsset.

”Vi har i aften hørt meget om det gode dansk-tyske samarbejde, men det der skete den 9. april, vil vi ikke glemme de næste 200 år.”

Så var den fest ødelagt.

GRÆNSEGENDARMER

Det der skete i Tønder gav ikke ligefrem Obersten flere venner, men sådan er det vel for folk der tør sige deres meninger. Nej, Obersten var skam klar over, at der ventede problemer forude. Jeg så ham forberede sig. Han gik rundt om huset og kiggede ind af døre og vinduer. Der var noget udspillede sig i hans tanker.

”Oberst. På vegne af hele korpset, vil jeg meddele Dem, at vi står klar til at yde Dem enhver tænkelig støtte og kæmpe, hvis De får brug for det.” Det sagde jeg til ham, men han lagde hånden på min skulder, så mig dybt i øjnene og sagde: ”Hvad jeg personligt foretager mig, er kun jeg ansvarlig for. Det er min direkte ordre, at man skal forholde sig i ro, hvis noget skulle overgå mig.”

DEN REJSENDE

Året er 1944.

Obersten går rundt om sit hus.

Måske lader han fingrene glide hen over murens ru overflade.

Måske falder hans blik på blodbøgen i haven, og måske får det ham til at tænke tilbage på de sidste ti år, og på den dag, hvor han og familien for første gang trådte ind i huset.

Måske nyder han i et øjeblik stilhed sine minder...

Stilhed.

Måske er det det, der får ham til at gå ind og skrive brevet til sin søn i København.

Måske er han i tvivl om, hvad han skal skrive.

Måske er han slet ikke i tvivl.

Skriver. "Uhyggen breder sig. Endnu har Grænsekorpset og jeg ikke mærket noget, men lynet kan jo snart slå ned. Jeg har indrettet mig til forsvar på loftet med riffel, pistol og 100 patroner samt rebstige."

Måske bliver det hele pludselig meget mere virkeligt for ham, som han nedfælder ordene på det hvide papir.

Måske mærker han sin puls stige og sit hjerte hamre.

Skriver. "Der kan i de kommende måneder let indtræffe situationer, hvor ærens krav byder, at jeg lader pistolen glamme. Men vær nu ikke ængstelig for min skyld. Jeg har en sikker fornemmelse af, at jeg kommer godt fra det."

Måske tror han selv på det.

Måske tvivler han.

Måske husker han på de ord han engang skrev.

I åndeløs stilhed slutkampen stod,
Ti points gjort og vore vil vinde,
Banen er ujævn og solen imod,
En time tilbage og sidste mand inde,
Og drivkraften er ej de udvalgte bånd,
Ej håbet om ry mellem kostskolens svende,
Men Chefen trykkede alvorligt hans hånd:
"Gå på, hold ud, spil spillet til ende!"

KAMPEN

DEN REJSENDE

Året er 1944, d. 26. maj, klokken er 05.20.

På et pigeværelse, siger en far godmorgen til sin datter.

DATTEREN DAGNY

Far vækkede mig altid om morgenen.”God morgen, lille skat,” sagde han og trak gardinerne fra.

Men den her morgen var ikke ligesom de andre. Jeg hørte skridt udenfor.

VAGTMESTER JUHL

Aspirant Mathiesen og jeg holdt vagt ved grænsekorpsets kontor. Klokken var halv seks om morgen og/

ASPIRANT MATHIESEN

/Det var før halv seks.

VAGTMESTER JUHL

Det mener jeg bestemt ikke.

ASPIRANT MATHIESEN

Jeg får altid min morgensmøg halv seks og jeg havde ikke fået min morgensmøg.

VAGTMESTER JUHL

Fint, fint, fint, det var før halv seks om morgenen, men vi stod altså vagt ved kontoret, som lå lige op til Oberstens have og/

ASPIRANT MATHIESEN

/Men der var temmelig meget buskads og ret mange træer, så man kunne ikke se over til Obersten.

VAGTMESTER JUHL

Men vi hørte dem komme. Gestapo.

ASPIRANT MATHIESEN

Gestapo! Der har i hvert fald været tyve.

VAGTMESTER JUHL

Nok nærmere femten.

ASPIRANT MATHIESEN

I hvert fald mange og vi kunne tydeligt høre dem råbe og give ordre.

VAGTMESTER JUHL

Den Lille Mariner var også med dem.

ASPIRANT MATHIESEN

Det kaldte vi den lille stikkerskid, som arbejdede for Gestapo i Gråsten.

VAGTMESTER JUHL

De omringede Oberstens hus.

ASPIRANT MATHIESEN

Vi vidste selvfølgelig godt, hvad der skulle ske, men... hvad skulle vi gøre? Skulle vi gribe ind? Skulle vi gå i kamp? De var tyve og vi var to! To!

VAGTMESTER JUHL

Desuden fik vi en meget klar ordre fra Obersten, at selvom de kom efter ham, så måtte vi ikke gribe ind, og en ordre er en ordre.

ASPIRANT MATHIESEN

En ordre er en ordre...

VAGTMESTER JUHL

Så bankede de på Oberstens dør.

ASPIRANT MATHIESEN

Es ist die deutsche Polizei, mach auf, mach auf! Det råbte de!

DATTEREN DAGNY

Far var helt rolig. Han talte til dem gennem døren og sagde, at kontoret var lukket og at de måtte komme igen når det åbnede klokken ti. Men de bankede videre på døren. Så sagde han til mig og mor, at vi skulle skynde os ned i kælderen. Det hele gik så stærkt, og vores tjenestepige Henny var stadig på 1. salen.

ASPIRANT MATHIESEN

Fra haven kunne vi høre Obersten råbe, at han ville skyde dem der trængte ind uden hans tilladelse.

VAGTMESTER JUHL

Men de sparkede alligevel døren ind.

ASPIRANT MATHIESEN

Og så faldt det.

VAGTMESTER JUHL

Det første skud.

DEN REJSENDE

Skyder Obersten virkelig en mand?

Ja, det gør han.

Svend trykker på aftrækkeren. Krudtet bliver antændt og kuglen presser sig ud gennem løbet, gennem luften og måske ryger den direkte ind i halsen på den unge soldat.

Måske står soldaten stille lidt, inden det går op for ham, hvad der er sket.

Måske kan han mærke, han ikke kan få luft længere.

Måske tager han sig til halsen.

Måske skvulper der blod ud af skudhullet.

Måske prøver han på at sige noget.

Måske falder han først ned på knæ og så ned på ryggen.

Måske ser han sin mor.

Måske ser han sin barndomshund.

Måske ser han ingenting.

Måske er han bare helt alene.

i Mørket...

Klokken er 6.45.

Obersten har blokeret hoveddøren med en trækiste og trappen med et skab. Han har søgt op på 1. salen, hvor tjenestepigen stadig opholder sig.

TJENESTEPIGEN HENNY

Jeg vågnede ved en masse larm og spektakel, og jeg sprang ud af min seng. Der var tyske soldater over alt i haven, og Paludan-Müller sagde til mig, at jeg skulle gå ind i et rum ved siden ad, og lige da jeg gik derind, væltede der murbrokker og alt muligt andet ned i min seng. Det var heldigt. Jeg lå derinde længe. Jeg havde dog ingen tidsfornemmelse, men sådan er det vel, når man er angst.

DEN REJSENDE

Klokken er 7.35.

Gestapo skyder stadig mod huset fra alle sider.

DATTEREN DAGNY

Mit hjerte bankede helt vildt og jeg rystede over hele kroppen, men mor holdt om mig nede i kælderen og så blev jeg lidt mere rolig. Vi havde kun vores nattøj på. Vi sad på stengulvet og vi kunne tydeligt høre, hvordan der blev skudt over os. Jeg bad hele tiden for far, og for at han måtte leve. Jeg er også sikker på, jeg hørte ham sige mit og mors navn. Jeg var nok også løbet oven på, hvis mor ikke havde stoppet mig, men måske var det også bare noget, jeg havde bildt mig ind, for hvordan skulle jeg kunne have hørt det?

PASTOR HVIDT

Politimester Bjerre ringede og bad mig om to ting. Et. Sørg for at få Oberstens familie ud af huset og i sikkerhed. Og to. Prøv at overbevise Obersten om det håbløse i det han foretager sig.

Jeg fik deres leder i tale, og efter lidt forhandling fik jeg min anmodning om at hente kvinderne ud af huset bevilliget.

Jeg ville først gå ind ad døren til havestuen, men den var blokeret. Så jeg satte en havestol til vinduet ved siden ad og krøb ind gennem det. ”Det er Pastor Hvidt!” Råbte jeg til Obersten.

Han svarede bare, at jeg skulle komme ind.

Det var en mærkelig fornemmelse at kravle ind i det hus. Det var som om døden allerede var på besøg derinde. Der var skudhuller overalt i stuen og bag hoveddøren lå liget af en tysk soldat. Jeg måtte træde hen over det. Hans øjne stod vidt åbne.

Jeg gik hen til foden ad trappen til 1. salen og så op på Obersten. Der stod han i en sweater og med et gevær i hånden. Jeg forsøgte at overbevise ham om det håbløse i situationen.

”Svend. Huset er jo omringet, og de har allerede tilkaldt mere forstærkning. Hvis du fortsætter med at kæmpe, så vil du jo bukke under uanset hvad.”

Men Obersten var fuldkommen rolig. Han sagde bare, at han skam var på det rene med alt, men han bad mig om at hjælpe den unge tjenestepige ud.

TJENESTEPIGEN HENNY

Jeg synes, der var gået meget lang tid, da Paludan-Müller fortalte mig, at Pastor Hvidt havde fået lov til at tage mig ud. Jeg sagde farvel til ham. ”Hav det godt og tak for den tid.” Jeg fik meget lidt med mig ud. Mit fotografiapparat, mit fotoalbum og mit vækkeur. Jeg kunne lige kante mig forbi det væltede skab ned ad trappen. Jeg måtte også springe over en død soldat som lå og blødte meget. Det var ikke sjovt at se. Pastor Hvidt hjalp mig op i vinduet, og så sprang jeg ud.

PASTOR HVIDT

Da sagde Obersten pludselig til mig: ”Gud forlade mig mine synder.”

Jeg var mildest talt stærkt bevæget af situationen.

”Vil du endnu engang have Herrens Velsignelse?” spurgte jeg ham.

Han satte geværet fra sig og knælede.

”Herren velsigne og bevare dig. Herren lade sit ansigt lyse over dig og være dig nådig. Herren løfte sit åsyn på dig og give dig fred.”

Her lå en mand på knæ. En mand der vidste, han ville kæmpe til det sidste. Der vidste, at han skulle sige farvel til sin familie. Han modtog nåden, og fortalte mig derefter nogle personlige ting, som vil forblive mellem mig og ham og Gud.

DEN REJSENDE

Er Obersten virkelig så afklaret og rolig i hans sidste stund?

Måske ikke.

Måske er han rædselsslagen.

Måske tør han bare ikke overgive sig, at frygt for at dø.

Måske skælver han, bander og græder.

Måske går han ned på knæ, med snot løbende ud af næseborene, og tigger præsten om at frelse ham.

Måske beroliger præsten ham og holder om ham.

Stilhed.

Eller måske er det bare som præsten fortæller det.

Måske fælder Obersten virkelig ikke én eneste tåre.

Måske står han virkelig bare fast, stolt og urokkelig, som blodbøgen i haven.

PASTOR HVIDT

Efter at Svend og jeg havde talt sammen, bad han mig om at hjælpe hans kone og datter ud.

DATTEREN DAGNY

Pastor Hvidt hjalp os op fra kælderen. Jeg var meget glad for at se ham. Men huset så frygteligt ud.

Loftet og væggene var gennemhullet af skud og foran hoveddøren lå en død mand. Blodet flød ned over hans ansigt. Og oppe for enden ad trappen stod far. Vi vidste alle godt, hvad der skulle ske nu.

DEN REJSENDE

Gad vide, hvad Obersten tænker, når han skal sige farvel til sin familie, som han elsker så højt.

Hvordan siger man farvel til dem man elsker?

Måske lægger man en hånd på deres kind.

Måske kysser man dem blidt på panden.

Måske omfavner man dem.

Måske siger man slet ikke noget, men bare holder dem tæt ind til sig en sidste gang. I stilheden.

Stilhed.

Og så er de væk...

PASTOR HVIDT

Jeg ville tage kvinderne med over i præstegåden, men jeg fik ikke lov. De måtte ikke engang blive tilset af en læge. Ligesom den unge tjenestepige blev de tvunget til at sidde i en tilbygning tæt på huset. De blev tvunget til at se på kampen.

TJENESTEPIGEN HENNY

Jeg var meget glad for at se Fru Paludan-Müller og Dagny, og jeg fortalte dem, hvad Paludan-Müller havde sagt til mig. ”Nu skriver jeg noget på døren. Hvis du kommer ud herfra, vil du så sige det til min familie?” Det bad han mig om, men jeg nåede aldrig at se, hvad han skrev.

DEN REJSENDE

Hvad skriver Obersten på døren?

Måske: ”Jeg elsker jer.”

Måske. ”Undskyld.”

DATTEREN DAGNY

Vi sad tæt op ad hinanden i det lille skur, mor, mig og Henny, men vi kunne ikke tale så meget sammen, for der lød frygtelige eksplosioner, og hver gang det skete, smed vi os ned på jorden. Det var frygteligt at se på, og hjemmetyskerne serverede bare kaffe for soldaterne, men der var skam også flere af soldaterne der var såret, og en gestapomand trak mig til side og sagde jeg skulle se: Zwei von unseren Soldaten som min far havde skudt. Jeg sagde bare: ”Det har jeg skam set.”. Jeg tænkte meget på far, der var oppe i huset, og på en islandsk saga han engang havde fortalt mig. Om en mand der blev brændt inde, men som i den sidste time slog øjet ud på en af sine modstandere.

Jeg vidste far havde sin pistol. De får ham ikke. Det tænkte jeg hele tiden. Og det er mærkeligt. Jeg tror aldrig, jeg har haft en far mere, end i det øjeblik, hvor jeg tilsyneladende ikke havde ham. Jeg vidste, at far ville kæmpe til det sidste. Og det gjorde han.

DEN REJSENDE

Klokken er 10.00.

Flammerne har fat i huset. Der kommer ikke flere skud fra 1. salen.

VAGTMESTER JUHL

Vi havde fulgt med i kampen hele formiddagen, og Obersten havde i hvert fald fået ram på fem af deres mænd.

ASPIRANT MATHIESEN

Nok nærmere otte, og jeg tror aldrig, jeg har røget så mange cigaretter på så kort tid.

VAGTMESTER JUHL

Det var fem, men jeg havde nu også temmelig svært ved at tro, at Obersten virkelig var død.

ASPIRANT MATHIESEN

Jeg troede i hvert fald ikke på det. Kan du huske, hvad jeg sagde?

VAGTMESTER JUHL

Jeg kan godt huske, hvad du sagde.

ASPIRANT MATHIESEN

Jeg tror ikke på, han er død, det sagde jeg. Og det gjorde Gestapo heller ikke.

VAGTMESTER JUHL

De fik vores lokale brandværn til at slukke ilden, og selvom der ikke kom flere skud oppe fra 1. salen, så turde Gestapo ikke engang nærme sig huset.

ASPIRANT MATHIESEN

Sådan nogle kyllinger. Og så kom den lille stickerskid.

VAGTMESTER JUHL

Den Lille Mariner, og han fik overbevist dem om, at der fra Oberstens bolig løb en hemmelig underjordisk gang op til slottet, som kun lå et par hundrede meter derfra. De gennemsøgte hele slottet. Og de gennemsøgte endda også skovene i området, uden at finde noget.

ASPIRANT MATHIESEN

Men så fik de slukket ilden og så fandt de noget. Et lig på 1. salen. Med et skud i hovedet. De sendte Pastor Hvidt ind for at identificere liget.

PASTOR HVIDT

Obersten lå bag en skorsten. Han var stærkt forkullet. Jeg kunne kun kende ham på sweateren.

DATTEREN DAGNY

Da mig og mor og vores tjenestepige blev kørt ud af byen, hørte vi nogle børn råbe på gaden: ”Han er død! Han er død!” Men mor troede ikke på det. Hun vidste, at far stadig levede.

DEN REJSENDE

Måske dør Obersten slet ikke.

Måske er der i virkeligheden en hemmelig underjordisk gang op til slottet fra hans hus.

Måske er liget de finder slet ikke Oberstens, men den døde soldat der lå i stuen, for præsten havde jo kun identificeret ham på sweateren, så måske har Obersten bare givet ham sin sweater på.

Måske er beskeden han skrev på døren, en besked til hans familie om, at han ville stikke af.

Måske ved præsten det!

Måske er det det, de to mænd talte fortroligt om.

Måske var det hele nøje udtænkt og planlagt, så Obersten kunne stikke af og gå under jorden!

Stilhed.

Måske er sandheden knap så utrolig.

Måske kommer flammerne så tæt på Obersten, at han mærker varmen brænde sin hud.

Måske er røgen blevet så kraftig, at han mærker den trænge ned i sine lunger.

Måske hoster han.

Måske kan han næsten ikke trække vejret.

Måske sætter han sig bag skorstenen.

Måske putter han en sidste patron i kammeret.

Måske sætter han pistolløbet op til tindingen.

Måske tænker han på sin familie.

Måske kigger han en sidste gang ud på den blomstrende blodbøg i haven.

Og aldrig må dette bud I glemme.

Løft det som en fakkell på vandrings fjed,

Lad den bestandig i pligtroskab brænde

Og råb i faldet til næste geled:

”Gå på, hold ud, spil spillet til ende!”

Og så falder det.

Det sidste skud.

EFTER KAMPEN

PASTOR HVIDT

Vi er samlet her for at sige farvel. Obersten var klar over, at han skulle dø. Han døde som en dansk mand, som en modig officer og som en kristen mand. Nu taler vi i dag, her i familien, til en stor familie. Til den familie som vi alle herinde hører til, og som hedder Danmark. Få har elsket den familie og dens land som han, og få har delt vore families sorger og skam og nederlag som han. Jeg glemmer aldrig den forårmorgen for 4 år siden, hvor Danmark blev besat, og vi talte med hinanden. Hans sorg over, at han, der var sat til at være grænsens vogter, måtte give op og intet havde at gøre, var dyb. Han var en mand, der var opdraget til krigens håndværk, men han elskede fred.

DEN REJSENDE

Obersten elskede fred.

Han elskede Danmark.

Han elskede det frie land der kunne hjælpe de hjælpeløse og sige fra over for de undertrykkende.

Svend elskede. På sin måde.

DEN REJSENDE

Året er 2016, d. 26. maj.

Ikke langt fra en blomstrende blodbøg, står en forsamling med løftede dannebrogsglæder og tavse blikke.

Alle kigger de på muren, hvor mindeordene og Oberstens ansigt er mejslet ind i sten.

En mand lægger en buket blomster foran muren.

Måske tænker han i dette øjeblik på historien om sin far og mor.

Om tjenestepigen Henny der vandrer langs landevejen.

Alene, uden hjem, uden nogle ting, uden at vide, hvor hun skal gå hen.

Den unge Holger der kommer cyklende, der stopper op og tilbyder hende hjælp og logi.

Henny der tager imod tilbuddet og tager med Holger hjem.

De to der tager hinanden i hånden.

De to der bliver forelsket.

De to der bliver gift.

De to der døber deres dreng Svend.

Det var en historie om et menneske.

Om Oberst Svend Paludan-Müllers enmandskamp mod Gestapo.

MUSIK.

SLUT